

Universitätsbibliothek Paderborn

Biennii Peripatetici

Complectens Quæstiones Logicales Una Cum Institutionibus Dialecticis Ad
Antiquorum Recentiorumque Mentem Resolutas, Nec Non Juxta Modernam
Scholarum Peripateticarum Methodum Elaboratas & Explicatas

Kretz, Marquard

Heripoli, 1749

§. 1. Quænam sint principia directiva lumine naturæ nota?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52248](#)

540 DE PRINCIPIIS EXTRINS. SYLLOGISMI.

est; quoniam tamen ex supposito, quod *Petrus* sit homo, & animal, *aliquis* sit homo, & animal, hinc minor singularis, & conclusio, quantum ad hoc, particularibus propositionibus æquivalent. Pluribus hæc omnia prosequitur P. De delley in *summulis à num. 322. usque ad num. 340.* Et Casilius *summularum* cap. 6. 7. & 8. Lib. 3.

ARTICULUS II.

De Principiis Directivis Syllogismorum.

559. **N**ota. Principia extrinseca syllogismi vel directiva sunt, vel perfectiva. De Perfectivis articulo sequenti agetur, hic directiva tantum examinanda sumimus. Pertinent autem ad principia dirigentia syllogismos. 1. Principia quædam lumine naturæ nota. 2. Regulæ generales syllogismorum simplicium. 3. Regulæ speciales cuiusque figuræ. 4. Regulæ peculiares syllogismorum expositoriorum, ac compositorum. 5. Denique regulæ bonæ consequentiæ. Hæc omnia per distinctos §§. explicabimus.

§. I.

Quænam sint Principia directiva lumine naturæ nota?

560. *Dico* 1. Principia, sive veritates infallibles, lumine naturæ notæ, quibus syllogismus innititur, duplices sunt generis; alia sunt logica, alia metaphysica, quæ ultimatè terminantur in hoc: *Idem nequit simul esse, & non esse.* *Principia Logica* duo assignantur. Primum est, *Dictum de omni*, quod fundat syllogismos affirmativos:

tivos : Alterum est *Dictum de nullo*, quod syllogismos negativos dirigit. Duplex hoc principium explicatum jam est n. 22.

561. Dico 2. *Principia Metaphysica* pariter duo sunt ; unum affirmativum , negativum alterum. *Affirmativum* est : *Quæcunque sunt eadem uni tertio , sunt eadem inter se.* *Negativum* est : *Quæcunque distinguuntur in uno tertio , distinguuntur inter se.* Sensus Principii affirmativi vide n. 22. Sensus autem principii negativi est iste : *Quandocunque duo ita se habent , ut unum* identificetur cum tertio , alterum verò cum eodem tertio non identificetur , illa duo inter se identificari nequeunt. v. g. *Quia Homo* cum tertio , scilicet cum *Animali* identificatur ; *Lapis* autem cum eodem tertio non identificatur , hinc *Homo & Lapis* identificari inter se non possunt. Adverte hic , quòd hæc duo : *Distingui à tertio , & distingui in tertio* non sint idem. Nam duo distinguuntur *in tertio* , quando unum eorum cum tertio identificatur , alterum verò ab eo distinguitur ; Duo autem distinguuntur *à tertio* , si nullum eorum cum tertio identificetur ; ac propterà multa distincta à tertio , non sunt distincta inter se : v. g. *Homo , & Animal rationale* distinguuntur à *Ligno* , quin distinguantur inter se.

562. Obj. *Lignum* identificatur substantiæ , & *Brutum* etiam identificatur substantiæ , nec tamen *lignum* , & *brutum* identificantur inter se , ergo primum principium metaphysicum infallibile non est. R. D. ant. *Lignum* identificatur

§42 De PRINCIPIS EXTRINS. SYLLOGISM.

tur omni substantiæ. N. alicui substantiæ, quæ alia est ab eâ, cui identificatur brutum. C. Mirum proinde non est, quod lignum & brutum non identificenter inter se, quia non identificantur eidem, sed diverso tertio. *Si ait: Rationale, & Risibile* non distinguuntur inter se, licet distinguantur à lapide; ergo saltem principium negativum fallit. *R. N. Cons.* supra jam insinuavi, aliud esse, distingui in tertio, & aliud distingui à tertio; proinde superius dicta hinc consule.

§. II.

Quænam sint Regulae generales syllogismorum simplicium?

563. *Nota.* Ex principiis, quæ paragrapho proximè superiori retulimus, dducuntur regulæ septem, quas Dialectici generales appellant; eoque in quacunque figura, & quovis modo observari debeant. Dirigunt autem hæ regulæ potissimum syllogismos simplices, ac constantes medio communi. De his ex ordine agemus.

564. *Regula I.* est: *In Syllogismo tres tantum termini esse possunt.* Fundatur hæc regula in principiis metaphysicis: *Quæcumque sunt eadem unito tertio, &c. & Quæ sunt distinctæ in tertio &c.* In Syllogismo enim nil aliud fit, quam quod duo extrema connectantur inter se in conclusione, aut à se invicem removeantur, eoque fuerint connexa cum medio in præmissis, aut ab eo remota. Ad hoc autem non nisi tres termini requiruntur. Multiplicat autem terminos formaliter